

Міністерство освіти і науки України

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра прикладної лінгвістики (№ 703)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант ОП

доц. В. В. Рижкова

« 18 » червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 035 «Філологія»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Прикладна лінгвістика
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни

Теорія і практика перекладу

(назва дисципліни)

для студентів за спеціальністю
освітньою програмою
«18» червня 2024 р., 18 с.

035 «Філологія»
Прикладна лінгвістика

Розробник:

Гелетка М.Л., кандидат філологічних наук, доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
Протокол № 12 від «18» червня 2024 р.

Завідувач кафедри прикладної лінгвістики

канд. філол. наук, доцент, професор кафедри прикладної лінгвістики
(назва кафедри, науковий ступінь та вчене звання завідувача)

(підпис)

В.В. Рижкова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки (спеціальність, спеціалізація), рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів: 5-й семестр – 3 6-й семестр – 4	Галузь знань 03 «Гуманітарні науки»	Обов'язкова навчальна дисципліна
	Спеціальність 035 «Філологія»	
Кількість модулів: 5-й семестр – 2 6-й семестр – 2	Освітня програма Прикладна лінгвістика	Навчальний рік
Кількість змістовних модулів: 5-й семестр – 2 6-й семестр – 2		2024 / 2025
Індивідуальне завдання – не передбачено		Семестр
Загальна кількість годин: 5-й семестр – 48/90 6-й семестр – 64/120		5-й
		6-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: 5-й семестр: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 4; 6-й семестр: аудиторних – 4, самостійної роботи здобувача – 2...3		Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
	6-й – 0 годин	
	Практичні, семінарські*	
	5-й – 48 годин	
	6-й – 64 години	
	Самостійна робота	
	5-й – 42 годин	
	6-й – 56 годин	
Вид контролю		
5-й – модульний контроль, екзамен		
6-й – модульний контроль екзамен		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
5-й семестр – 48/42, 6-й семестр – 64/56.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину в залежності від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні системи теоретичних, практичних і прикладних знань в області перекладацької діяльності.

Завдання – навчити студентів виконувати різні види перекладацької діяльності з використанням сучасних технічних засобів; сформувати творчий, дослідницький підхід до організації перекладацької діяльності; навчити студентів здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної перекладацької діяльності, а також діяльності професійних перекладачів та колег-одногрупників.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання: РН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації

РН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

РН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

РН 15. Здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів в галузі обраної філологічної спеціалізації.

РН 14. Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі в офіційному реєстрі спілкування для розв'язання комунікативних завдань у суспільній та професійній сферах життя.

Міждисциплінарні зв'язки: загальне мовознавство, вступ до перекладознавства, англійська мова, українська мова, лінгвокраїнознавство, термінознавство, сучасні інформаційні технології в перекладі.

3. Програма навчальної дисципліни

Семестр 3.5.

Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації

Змістовний модуль 1. Переклад дієслів.

Тема 1. Головні завдання англо-українського перекладу в контексті міжкультурного спілкування. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Лексичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Вибір одного англійського лексичного відповідника із синонімічного ряду.

Тема 2. Часові форми дієслова. Трансформація генералізації. Загальна характеристика. Генералізація шляхом вживання у перекладі дієслова *to be*.

Тема 3. Узгодження часових форм. Особливості перекладу часових форм дієслова в науково-технічних текстах. Генералізація при перекладі українських дієслів мовлення шляхом вживання у перекладі дієслова *to say*.

Тема 4. Форми наказового способу дієслова. Генералізація шляхом застосування англійського іменника широкої семантики “thing”.

Тема 5. Форми пасивного стану дієслова. Застосування пасивного стану в науково-технічних текстах. Використання дієслів “to have” та “to be” у перекладі українських речень з дієсловами “мати”, “бути” та іншими дієсловами.

Тема 6. Переклад форм непрямих способів дієслова. Складання речень з фразовими дієсловами з “to have”.

Тема 7. Переклад складного номінативного присудка. Дієслово “to be” як відповідник дієслова “мати” та інших українських дієслів. Складання речень з словосполученнями з “to be”.

Тема 8. Умовні речення різних типів. Особливості застосування трансформації генералізації у науково-технічних текстах.

Модульна контрольна робота №1

Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації модальних, складних та інвертованих присудків. Переклад часток.

Змістовний модуль 1. Переклад модальних, складних та інвертованих присудків.

Переклад часток.

Тема 9. Переклад модальних присудків з *must, have to i should*. Псевдоінтернаціоналізми, їх переклад. Повні псевдоінтернаціоналізми. Часткові інтернаціоналізми.

Тема 10. Переклад модальних присудків з *may, might, can i could*. Переклад сполучення іменника “більшість” з іншим іменником або іменниковою групою. Переклад прислівника “майже” і словосполучення “майже повністю” англійським словосполученням “all but”.

Тема 11. Переклад модальних присудків з *will, would, need i ought to*. Переклад складних прикметників з інтерфіксами “o”, “e”, “e”.

Тема 12. Переклад складного присудка з *be to*. Переклад речень – побажань з частками “хай”, “нехай”, “нібито”.

Тема 13. Фразеологічний присудок. Переклад часток “ледь (ледве)”, “ледь не”, “ж”, “же”.

Тема 14. Інвертований присудок. Переклад часток “просто”, “ще”.

Тема 15. Підрядне присудкове речення. Особливості перекладу паронімів у науково-технічних текстах.

Тема 16. Модульна контрольна робота №2

Семестр 3.6.

Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації підмета. Переклад часток.

Змістовний модуль 1. Переклад підмета. Переклад часток.

Тема 1. Формальний підмет *there*. Неозначений займенник *one*. Переклад частки “саме”.

Тема 2. Займенник *it*. Анафоричні займенники *this/these, that/those*. Переклад сполучення частки “аж” із прислівником “ніяк”, частки “й (і)” з часткою “так”, частки “навіть” із сполучником “якщо”.

Тема 3. Займенник-замінник *one*. Переклад сполучення прислівника “так” із часткою “і (й)”, прислівника “все” із часткою “ж” і словосполучення “та все ж”.

Тема 4. Неозначено-особовий підмет, виражений особовими займенниками *we, you i they*. Передача власних імен графічними засобами англійської мови.

Тема 5. Герундій. Інфінітив. Передача іноземних власних імен.

Тема 6. Груповий підмет. Розщеплений підмет. Вживання дієслова to seem при перекладі.

Тема 7. Агентивний неживий підмет. Імпліцитний підмет. Суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення. Переклад займенників «такий», «усі», «той, хто».

Тема 8. Суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення.

Модульна контрольна робота №1

Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації додатка.

Змістовний модуль 1. Переклад додатка. Переклад дієслів пасивного стану. Переклад віддієслівних форм.

Тема 9. Формальний додаток one. Переклад сполучення сполучника “а” із заперечною часткою “не” та сполучення заперечної частки “не” із сполучником “а”.

Тема 10. Формальний додаток it. Граматичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Особливості вживання форм числа іменників в англійському мовленні.

Тема 11. Займенник-замінник one. Заміна частин мови при перекладі. Переклад присудка, вираженого зворотним дієсловом на “-ся”.

Тема 12. Займенники-замінники that/those та these.

Тема 13. Інфінітив. Інвертований додаток. Підрядне додаткове речення.

Тема 14. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот.

Тема 15. Об'єктний предикативний дієприкметниковий зворот. Читання і переклад математичних формул.

Тема 16. Герундій. Переклад дієприслівників доконаного та недоконаного видів та відповідних зворотів. Переклад українських речень активного стану англійськими пасивними реченнями.

Тема 17. Інвертований додаток. Підрядне додаткове речення.

Тема 18. Модульна контрольна робота №2.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	У тому числі			
		Л	П	Лаб	С.р
1	2	3	4	5	6
Семестр 3.5					
Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації					
Змістовний модуль 1. Переклад дієслів.					
Тема 1. Головні завдання англо-українського перекладу в контексті міжкультурного спілкування. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Лексичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Вибір одного англійського лексичного відповідника із синонімічного ряду.	5	-	2	-	3
Тема 2. Часові форми дієслова. Трансформація генералізації. Загальна характеристика. Генералізація шляхом вживання у перекладі дієслова to be.	7	-	4	-	3
Тема 3. Узгодження часових форм. Особливості перекладу часових форм дієслова в науково-технічних текстах. Генералізація при перекладі українських дієслів мовлення шляхом вживання у перекладі дієслова to say.	5	-	2	-	3
Тема 4. Форми наказового способу дієслова. Генералізація шляхом застосування англійського іменника широкої семантики “thing”.	7	-	4	-	3
Тема 5. Форми пасивного стану дієслова. Застосування пасивного стану в науково-технічних текстах. Використання дієслів “to have” та “to be” у перекладі українських речень з дієсловами “мати”, “бути” та іншими дієсловами.	5	-	2	-	3
Тема 6. Переклад форм непрямих способів дієслова. Складання речень з фразовими дієсловами з “to have”.	6	-	4	-	2
Тема 7. Переклад складного номінативного присудка. Дієслово “to be” як відповідник дієслова “мати” та інших українських дієслів. Складання речень з словосполученнями з “to be”..	4	-	2	-	2
Тема 8. Умовні речення різних типів. Особливості застосування трансформації.	6	-	4	-	2
Разом за модуль 1	45		24		21
Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації модальних, складних та інвертованих присудків. Переклад часток.					
Змістовний модуль 1. Переклад модальних, складних та інвертованих присудків. Переклад часток					
Тема 9. Переклад модальних присудків з must, have to і should. Псевдоінтернаціоналізми, їх переклад. Повні псевдоінтернаціоналізми. Часткові інтернаціоналізми.	5	-	2	-	3
Тема 10. Переклад модальних присудків з may, might, can і could. Переклад сполучення іменника “більшість” з іншим іменником або іменниковою групою. Переклад прислівника “майже” і словосполучення “майже повністю” англійським словосполученням “all but”.	7	-	4	-	3

Тема 11. Переклад модальних присудків з will, would, need і ought to. Переклад складних прикметників з інтерфіксами “o”, “e”, “e”.	5	-	2	-	3
Тема 12. Переклад складного присудка з be to. Переклад речень – побажань з частками “хай”, “нехай”, “нібито”.	7	-	4	-	3
Тема 13. Фразеологічний присудок. Переклад часток “ледь (ледве)”, “ледь не”, “ж”, “же”.	5	-	2	-	3
Тема 14. Інвертований присудок. Переклад часток “просто”, “ще”.	6	-	4	-	2
Тема 15. Підрядне присудкове речення. Особливості перекладу паронімів у науково-технічних текстах.	4	-	2	-	2
Тема 16. Модульна контрольна робота 2.	6	-	4	-	2
Разом за модуль 2	45		24		21
Разом за семестр 3.5.	90		48		42
Семестр 3.6.					
Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації підмета. Переклад часток. Змістовний модуль 1. Переклад підмета. Переклад часток					
Тема 1. Формальний підмет there. Неозначений займенник one. Переклад частки “same”.	8	-	4	-	4
Тема 2. Займенник it. Анафоричні займенники this/these, that/those. Переклад сполучення частки “a” із прислівником “ніяк”, частки “й (і)” з часткою “та” частки “навіть” із сполучником “якщо”.	8	-	4	-	4
Тема 3. Займенник-замінник one. Переклад сполучення прислівника “так” із часткою “і (й)”, прислівника “якщо” із часткою “ж” і словосполучення “та все ж”.	8	-	4	-	4
Тема 4. Герундій. Інфінітив. Передача іноземних власних імен.	8	-	4	-	4
Тема 5. Інфінітив. Передача іноземних власних імен.	8	-	4	-	4
Тема 6. Груповий підмет. Розщеплений підмет. Вживання дієслова to seem при перекладі.	8	-	4	-	4
Тема 7. Суб’єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення.	8	-	4	-	4
Тема 8. Модульна контрольна робота 1.	8	-	4	-	4
Разом за змістовий модуль 1	64		32		32
Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації додатка. Змістовний модуль 1. Переклад додатка. Переклад дієслів пасивного стану. Переклад віддієслівних форм					
Тема 9. Формальний додаток one. Переклад сполучення сполучника “a” із заперечною часткою “не” та сполучення заперечної частки “не” із сполучником “a”.	8	-	4	-	4
Тема 10. Формальний додаток it. Граматичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Особливості вживання форм числа іменників в англійському мовленні.	8	-	4	-	4
Тема 11. Займенник-замінник one. Заміна частин мови при перекладі. Переклад присудка, вираженого зворотним дієсловом на “-ся”.	8	-	4	-	4
Тема 12. Займенники-замінники that/those та these.	8	-	4	-	4
Тема 13. Інфінітив. Інвертований додаток. Підрядне додаткове речення.	6	-	4	-	2
Тема 14. Об’єктний предикативний інфінітивний	6	-	4	-	2

зворот.					
Тема 15. Об'єктний предикативний дієприкметниковий зворот. Читання і переклад математичних формул.	6	-	4	-	2
Тема 16. Герундій. Переклад дієприслівників доконаного та недоконаного видів та відповідних зворотів. Переклад українських речень активного стану англійськими пасивними реченнями.	6	-	4	-	2
Разом за змістовий модуль 2	56		32		24
Разом за семестр 3.6.	120		64		56
Разом за рік	210		112		98

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	2	3
1	Не передбачено	1

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Джерела
1	2	3	
Семестр 3.5			
Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації			
Змістовий модуль 1. Переклад дієслів			
1	Тема 1. Головні завдання англо-українського перекладу в контексті міжкультурного спілкування. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Лексичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Вибір одного англійського лексичного відповідника із синонімічного ряду.	2	[3, с. 15-24] [6, с.18-23]
2	Тема 2. Часові форми дієслова. Трансформація генералізації. Загальна характеристика. Генералізація шляхом вживання у перекладі дієслова to be.	4	[3, с. 24-28] [6, с.24-30]
3	Тема 3. Узгодження часових форм. Особливості перекладу часових форм дієслова в науково-технічних текстах. Генералізація при перекладі українських дієслів мовлення шляхом вживання у перекладі дієслова to say.	2	[3, с. 28-30] [6, с.31]
4	Тема 4. Форми наказового способу дієслова. Генералізація шляхом застосування англійського іменника широкої семантики "thing".	4	[3, с. 30-32] [6, с.36]
5	Тема 5. Форми пасивного стану дієслова. Застосування пасивного стану в науково-технічних текстах. Використання дієслів "to have" та "to be" у перекладі українських речень з дієсловами "мати", "бути" та іншими дієсловами.	2	[3, с. 32-36] [6, с.39-40]
6	Тема 6. Переклад форм непрямих способів дієслова. Складання речень з фразовими дієсловами з "to have".	4	[3, с. 36-42] [6, с.41]
7	Тема 7. Переклад складного номінативного присудка. Дієслово "to be" як відповідник дієслова "мати" та інших українських дієслів. Складання речень з словосполученнями з "to be"..	2	[3, с. 42-47] [6, с.43-45]
8	Тема 8. Умовні речення різних типів. Особливості застосування трансформації.	4	[5]
Разом за модуль 1		24	
Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації модальних, складних			

та . інвертованих присудків. Переклад часток			
Змістовий модуль 1. Переклад модальних, складних та інвертованих присудків.			
Переклад часток			
9	Тема 9. Переклад модальних присудків з must, have to і should. Псевдоінтернаціоналізми, їх переклад. Повні псевдоінтернаціоналізми. Часткові інтернаціоналізми.	2	[3, с. 47-51] [6, с.46-59]
10	Тема 10. Переклад модальних присудків з may, might, can і could. Переклад сполучення іменника “більшість” з іншим іменником або іменниковою групою. Переклад прислівника “майже” і словосполучення “майже повністю” англійським словосполученням “all but”.	4	[3, с. 51-57] [6, с.61-63]
11	Тема 11. Переклад модальних присудків з will, would, need і ought to. Переклад складних прикметників з інтерфіксами “o”, “e”, “e”.	2	[3, с. 57-60] [6, с.64-73]
12	Тема 12. Переклад складного присудка з be to. Переклад речень – побажань з частками “хай”, “нехай”, “нібито”.	4	[3, с. 60-63] [6, с.74]
13	Тема 13. Фразеологічний присудок. Переклад часток “ледь (ледве)”, “ледь не”, “ж”, “же”.	2	[3, с. 63-65] [6, с.77-82]
14	Тема 14. Інвертований присудок. Переклад часток “просто”, “ще”.	4	[3, с. 65-68] [6, с.85-89]
15	Тема 15. Підрядне присудкове речення. Особливості перекладу паронімів у науково-технічних текстах.	2	[3, с. 68-70]
16	Тема 16. Модульна контрольна робота 2.	4	[3]
	Разом за модуль 2	24	
	Разом за семестр 3.5.	48	
Семестр 3.6.			
Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації підмета. Переклад часток. Змістовий модуль 1. Переклад підмета. Переклад часток			
1	Тема 1. Формальний підмет there. Неозначений займенник one. Переклад частки “саме”.	4	[3, с. 70-74] [6, с.89-92]
2	Тема 2. Займенник it. Анафоричні займенники this/these, that/those. Переклад сполучення частки “аж” із прислівником “ніяк”, частки “й (і)” з часткою “так”, частки “навіть” із сполучником “якщо”.	4	[3, с. 74-79] [6, с.93-96]
3	Тема 3. Займенник-замінник one. Переклад сполучення прислівника “так” із часткою “і (й)”, прислівника “все” із часткою “ж” і словосполучення “та все ж”.	4	[3, с. 79-81] [6, с.97-103]
4	Тема 4. Герундій. Інфінітив. Передача іноземних власних імен.	4	[3, с. 81] [6, с.103-112]
5	Тема 5. Інфінітив. Передача іноземних власних імен.	4	[6, с.103-112]
6	Тема 6. Груповий підмет. Розщеплений підмет. Вживання дієслова to seem при перекладі. Суб’єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення.	4	[3, с. 86-89] [6, с.113-114]
7	Тема 7. Агентивний неживий підмет. Імплицитний підмет. Переклад займенників «такий», «усі», «той, хто».	4	[3, с. 89-99] [6, с.115-123]
8	Тема 8. Модульна контрольна робота 1.	4	
	Разом за змістовий модуль 1	32	

Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації додатка. Змістовний модуль 1. Переклад додатка. Переклад дієслів пасивного стану. Переклад віддієслівних форм			
9	Тема 9. Формальний додаток one. Переклад сполучення сполучника “а” із заперечною часткою “не” та сполучення заперечної частки “не” із сполучником “а”.	4	[3, с. 100-102] [6, с.124-126]
10	Тема 10. Формальний додаток it. Граматичні особливості формування англійського речення при перекладі з української мови. Особливості вживання форм числа іменників в англійському мовленні.	4	[3, с. 102-105] [6, с.128-139]
11	Тема 11. Займенник-замінник one. Заміна частин мови при перекладі. Переклад присудка, вираженого зворотним дієсловом на “-ся”.	4	[3, с. 105-106] [6, с.140-146]
12	Тема 12. Займенники-замінники that/those та these.	4	[3, с. 106-109]
13	Тема 13. Інфінітив. Інвертований додаток. Підрядне додаткове речення.	4	[3, с. 109] [7;8]
14	Тема 14 Об’єктний предикативний інфінітивний зворот.	4	[3, с. 109-111]
15	Тема 15. Об’єктний предикативний дієприкметниковий зворот. Читання і переклад математичних формул.	4	[3, с. 111-114]
16	Тема 16. Герундій. Переклад дієприслівників доконаного та недоконаного видів та відповідних зворотів. Переклад українських речень активного стану англійськими пасивними реченнями.	4	[3, с. 100-102] [6, с.155-171] [7;8]
Разом за змістовний модуль 2		32	
Разом за семестр 3.6.		64	
Разом за рік		112	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	2	3
1	Не передбачено	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Джерела (базова)
Семестр 3.5			
Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації присудка Змістовний модуль 1. Переклад присудка			
1	Тема 1. Головні завдання англо-українського і українсько-англійського перекладу в контексті міжкультурного спілкування. Граматичні проблеми науково-технічного перекладу. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 1 [5].
2	Тема 2. Часові форми дієслова. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 2 [5].
3	Тема 3. Узгодження часових форм. Особливості перекладу часових форм дієслова в науково-технічних текстах. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 3 [5].
4	Тема 4. Форми наказового способу дієслова. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 4 [5].

5	Тема 5. Форми пасивного стану дієслова. Застосування пасивного стану в науково-технічних текстах. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 5 [5].
6	Тема 6. Переклад форм непрямих способів дієслова. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Текст 6 [5].
7	Тема 7. Переклад складного номінативного присудка. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Текст 6 [5]; [9]
8	Тема 8. Умовні речення різних типів. Модульна контрольна робота №1	2	Текст 7 [5].
	Разом за змістовний модуль 1	21	
	Разом за модуль 1	21	
Модуль 2.			
Лексико-семантичні перекладацькі трансформації модальних, складних та інвертованих присудків			
Змістовний модуль 1. Переклад модальних, складних та інвертованих присудків			
9	Тема 9. Переклад модальних присудків з must, have to і should. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 8 [5]; [7;9]
10	Тема 10. Переклад модальних присудків з may, might, can і could. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 9 [5].
11	Тема 11. Переклад модальних присудків з will, would, need і ought to. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 10 [5].
12	Тема 12. Переклад складного присудка з be to. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 11 [5].
13	Тема 13. Фразеологічний присудок. Завдання вибірково. Переклад текстів.	3	Текст 12 [5].
14	Тема 14. Інвертований присудок. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Текст 13 [5].
15	Тема 15. Підрядне присудкове речення. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Текст 14 [5].
16	Тема 16. Повторення матеріалу. Модульна контрольна робота 2.	2	
	Разом за змістовний модуль 1	21	
	Разом за семестр 3.5	42	
Семестр 3.6			
Модуль 1. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації підмета.			
Змістовний модуль 1. Переклад підмета			
17	Тема 1. Формальний підмет there. Неозначений займенник one. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 15 [5].
18	Тема 2. Займенник it. Анафоричні займенники this/these, that/those. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 16 [5].
19	Тема 3. Займенник-замінник one. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 17 [5].
20	Тема 4. Неозначено-особовий підмет, виражений особовими займенниками we, you і they. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 18 [5].
21	Тема 5. Герундій. Інфінітив. Завдання вибірково.	4	Текст 19 [5].
22	Тема 6. Груповий підмет. Розщеплений підмет. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 20 [5].
23	Тема 7. Агентивний неживий підмет. Імплицитний підмет. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 21 [5].
24	Тема 8. Суб'єктно-предикативний інфінітивний зворот. Підрядне підметове речення. Модульна контрольна робота 1.	4	Текст 22 [5].
	Разом за змістовний модуль 1	32	
	Разом за модуль 1	32	

Модуль 2. Лексико-семантичні перекладацькі трансформації додатка Змістовний модуль 1. Переклад додатка			
25	Тема 9. Формальний додаток one. Формальний додаток it. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Текст 23 [5].
26	Тема 10. Займенник-замінник one. Займенники-замінники that/those та these. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Unit 1 [2].
27	Тема 11. Інфінітив. Завдання вибірково.	4	Unit 2 [2].
28	Тема 12. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот. Завдання вибірково. Переклад текстів.	4	Unit 3 [2].
29	Тема 13. Об'єктний предикативний дієприкметниковий зворот. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Unit 4 [2].
30	Тема 14. Герундій. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Unit 5 [2].
31	Тема 15. Інвертований додаток. Підрядне додаткове речення. Завдання вибірково. Переклад текстів.	2	Unit 6 [2].
32	Тема 16. Повторення матеріалу. Модульна контрольна робота 2.	2	
	Разом за змістовим модулем 2	26	
	Разом за семестр 3.6.	56	
	Разом за рік	98	

9. Індивідуальне завдання

Не передбачено.

10. Методи навчання

1. Демонстрація нового матеріалу та способів оперування ним.
2. Організація самостійного виконання перекладу студентами
3. Управління навчальною діяльністю.
4. Застосування інтернет-ресурсів засобів для здійснення студентами перекладу текстів тощо.
5. Реалізація контролю за успішністю студентів.

11. Методи контролю

1. Опитування.
  2. Виконання перекладів.
  3. Написання контрольних робіт.
- Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

12. Методи контролю та рейтингова оцінка за дисципліною

12.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне завдання	Кількість завдань	Сумарна кількість балів
Семестр 3.5.			
Модуль 1			
Відповіді на практичних заняттях	0...30	1	0...30
Модульна контрольна робота № 1	0...20	3	0...20
Модуль 2			
Відповіді на практичних заняттях	0...30	1	0...30
Модульна контрольна робота № 2	0...20	3	0...20
Разом за семестр 3.5.			0...100
Семестр 3.6.			
Модуль 1			
Відповіді на практичних заняттях	0...30	1	0...30
Модульна контрольна робота № 1	0...20	3	0...20
Модуль 2			
Відповіді на практичних заняттях	0...30	1	0...30
Модульна контрольна робота № 2	0...20	3	0...20
Разом за семестр 3.6.			0...100

Практичні завдання складається з двох частин: усного опитування теорії та перекладу речень чи текстів з англійської мови на українську за тематикою вивчених тем за певний період.

Поточні та модульні контрольні роботи складаються з теоретичних питань, перекладу речень та текстів у письмовому вигляді.

Здобувач вищої освіти, який склав усі модульні контролю (успішно атестований за їх результатами, тобто, отримав підсумкову модульну оцінку 60 балів та вище), а також виконав усі види обов'язкових робіт, вважається таким, що склав семестровий контроль і за його згодою атестується підсумковою модульною оцінкою, в якості семестрової.

Здобувачі вищої освіти, які по закінченню навчальних тижнів семестру, тобто до початку семестрового контролю, здобули менше 60 балів, атестуються оцінкою «незадовільно» та вважаються такими, що мають академічну заборгованість і зобов'язані проходити процедуру семестрового контролю з метою ліквідації академічної заборгованості в період семестрового контролю та канікул, тобто до початку наступного семестру.

Іспит проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування за наявності допуску до іспиту (мін 60 балів). За умови складання іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів, при цьому попередньо отримані бали за роботу в семестрі анулюються.

Аудиторна робота передбачає роботу за підручниками і навчальними/методичними посібниками, вивчення і перевірка засвоєного матеріалу в усній і письмовій формі, перевірку домашнього завдання (перекладів).

Студентам, які написали модульну контрольну роботу (МКР) на незадовільну оцінку, переписувати

МКР не дозволено. Студенти, які не писали МКР без поважної причини, отримують «0» балів за МКР. Студенти, які не писали МКР з поважної причини (хвороба, наприклад), мають написати МКР в термін за домовленістю з викладачем.

Іспит проводиться у разі відмови студента від балів, отриманих за поточне тестування і модульні контрольні роботи та за наявності допуску до іспиту/заліку. При складанні іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з 2 блоків завдань, де перший блок передбачає переклад речень (10 речень – 50 балів) із застосуванням вивчених протягом семестру трансформацій; другий блок передбачає переклад уривку науково-технічного тексту (1 уривок – 50 балів).

12. 2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки. Студент повинен знати:

- особливості граматичної будови англійської мови;
- лексичні особливості формування англійського речення при перекладі;
- принципи використання перекладних відповідників різних типів;
- правила застосування різних типів перекладацьких трансформацій;
- стилістичні і прагматичні особливості при перекладі;

Необхідний обсяг умінь для одержання позитивної оцінки. Для складання іспиту студент повинен **вміти**:

- використовувати на практиці особливості граматичної будови вихідної та цільової мови;
- чітко визначати межі вибору одного англійського лексичного відповідника з синонімічного ряду;
- визначати випадки можливості компресії мовних засобів;
- враховувати особливості стилів текстів мовою оригіналу і перекладу;
- виконувати письмовий і усний послідовний переклад українських текстів науково-технічного, суспільно-політичного, офіційного спрямування українською мовою з урахуванням жанрово-стилістичних норм обох мов;
- реферувати й анотувати англійські тексти українською мовою, вилучаючи необхідну інформацію;
- швидко оцінювати характер потенційних перекладацьких проблем під час ознайомлення з вихідним англійським текстом;
- організувати перекладацький процес в умовах конкретного акту письмової або усної комунікації;
- залучати лексикографічні джерела різних типів.

Задовільно (60-74). Студент робить незначні змістовні помилки; логічні помилки (коли перекручуються логічні зв'язки між окремими частинами тексту, що перекладається, або порушуються причинно-наслідкові відношення); стилістичні помилки (коли порушується узус мови перекладу, норми сполучення слів, використовуються терміни або слова іншого стилю, має місце дуже ускладнений синтаксис, тощо); орфографічні помилки; помилки з пунктуації.

Добре (75 - 89). Студент робить переклад без змістовних помилок, але наявні стилістичні помилки (коли порушується узус мови перекладу, норми сполучення слів, використовуються терміни або слова іншого стилю, має місце дуже ускладнений синтаксис, тощо); орфографічні помилки; помилки з пунктуації.

Відмінно (90 - 100). Студент виконує якісний, адекватний переклад і робить незначні орфографічні помилки; помилки з пунктуації. Можуть мати місце незначні стилістичні огріхи.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Контрольні роботи, формалізовані білети для іспиту.
2. Ільченко М.Л. Науково-технічні тексти для перекладу [Текст] : навч. посіб. / М. Л. Ільченко. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2015. – 54 с.
3. Ilchenko, M. L. Additional Exercises for Translation of Scientific and Technical Texts (English- Ukrainian and Ukrainian-English Translation) / M. L. Ilchenko – Kharkiv : National Aerospace University “KhAI”, 2019. – 42 p.
4. Ільченко М.Л. Сучасні інформаційні технології у перекладацькій діяльності. Навч. посібник для студ. гуманіт. фак. вищ. навч. закладів / М.Л. Ільченко – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2015. – 52 с.

5. Навчально-методичний комплекс дисципліни, що розміщений за адресою: http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=DocBibRecord&lang=ukr&caller_mode=BookList&themes_basket=&ttp_themes_basket=&ext=no&theme_path=0&author_fld=&docname_fld=&docname_cond=1&year_fld1=&year_fld2=&udc_fld=&isbn_fld=&lang_list=0&pubplace_fld=&publisher_fld=&bbc_fld=&issn_fld=&annotation_fld=&volume_fld=&part_fld=&responsibility_fld=&theme_cond=all_theme&litttype_list=0&heme_list=0&disciplinesearch=yes&discipline_list=0&tpage=1&step=100&faculty_list=0&department_list=0&speciality_list=0&knmz_doctype_list=39%2C40&speciality_knmz_list=27489&sillabus_list=0&knowledgearea_list=0&qualificationlevel_list=0&initiator_mode=KNMZ&full_searchfld=&ecopy=4&combiningAND=1&is_ttp=0&print_basket=%2C&docid=510549018 та

<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-bakalavriv/filologiya/korotkij-opis-struktura-i-komponenti61/>, а також в системі МЕНТОР:

<https://mentor.khai.edu/user/index.php?id=8383>

включає в себе наступні *обов'язкові складові*:

- робочу програму дисципліни;
- підручник в електронному вигляді, навчальний посібник в друкованому вигляді, які за змістом повністю відповідають робочій програмі дисципліни;
- рекомендації для самостійної підготовки;
- питання до проведення контрольних заходів;
- каталоги інформаційних ресурсів.

Додаткові складові НМКД:

- браузери (Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome, Safari, Opera);
- інформаційно-пошукові системи (Google, Yandex, Rambler, Yahoo);
- прикладні програми (текстові редактори і процесори, електронні таблиці Microsoft Office: Word, Excel, Power Point, Outlook, OneNote, Access тощо);
- видавничі або верстальні програми (Adobe InDesign, FrameMaker, QuarkXPress, PageMaker тощо – достатньо знати про їхнє існування);
- систем автоматизованого проектування (Computer Aided Design: AutoCAD, Solidworks достатньо знати про їхнє існування, Adobe Reader, Fine Reader); Adobe Reader – це інструмент для відкриття та використання файлів Adobe PDF, створених у програмі Adobe Acrobat®;
- Fine Reader – програма для розпізнавання тексту, яка дозволяє швидко і точно, без переддрукування, переводити зображення документів і PDF-файли в електронні формати, придатні для редагування (Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Powerpoint, Rich Text Format, HTML, PDF/A, searchable PDF, CSV і текстові (plain text) файли);
- електронні словники (ABBYY Lingvo, Multitran тощо);
- системи машинного перекладу (Prompt, Сократ, Play, Pragma);
- он-лайн-перекладачі – он-лайн програми, що виконують переклад безпосередньо у вікні веб-браузера, не вимагаючи встановлення програми-перекладача на комп'ютер користувача (Google Translate);
- системи автоматизованого перекладу (Computer Aided Translation) – програми, що призначені для спрощення процесу перекладу однотипних (або схожих) документів (SDL Trados 2011 (2017), SDL Passolo 2011 (2017), DVX, Wordfast).

14. Рекомендована література

Базова

1. Волчанська М.Д. Збірник технічних текстів: навч. посібник / М.Д. Волчанська, І.Л. Іванова, Л.І. Волчанська. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2010. – 47с.
2. Гелетка М., Рижкова В., Левін Є. Особливості перекладу англійських пасивних конструкцій українською мовою (на матеріалі текстів у галузі авіабудування і космонавтики) // // Актуальні питання гуманітарних наук: між-вузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного уні-верситету імені Івана Франка / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. – Дрогобиц: Видавничий дім «Гельветика», 2024. – Вип. 71. – Т.1. – С . 158–165. УДК 811.111'276 : 004 : 621.45 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/71-1-27>
3. Ільченко М.Л. Сучасні інформаційні технології у перекладацькій діяльності. Навч. посібник для студ. гуманіт. фак. вищ. навч. закладів / М.Л. Ільченко – Х. : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2014. – 52 с.
4. Ільченко М.Л. Науково-технічні тексти для перекладу [Текст] : навч. посіб. / М. Л. Ільченко. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2015. – 54 с.
5. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. — Вінниця, Нова книга, 2004. – 576 с.
6. Карабан В. І. Теорія та практика перекладу з української мови на англійську мову. Навчальний посібник-довідник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця. НОВА КНИГА, 2003. – 608 с.
7. Конспект лекцій з курсу «Системи автоматизованого перекладу для студентів ФЛ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://compiko.lviv.ua/filolog/kurs_lection_SAP_mod1.pdfK
8. Aviation Week & Space Technology, October 24-November 6, 2022 : веб-сайт. URL: <https://aviationweek.com/AWST> (Last accessed: 07.01.2024)
9. Aviation Week & Space Technology, January 15, 2024 : веб-сайт. URL: <https://aviationweek.com/AWST> (Last accessed: 01.03.2024)

Додаткова

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій : доопрацьований та доповнений Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. – Кіровоград, РВВ КДП ім. В. Винниченка, 2013. – 200 с.
2. Ільченко М.Л. Науково-технічні тексти для перекладу [Текст] : навч. посіб. / М. Л. Ільченко. – Х. : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2015. – 54 с.
3. Ільченко М.Л. Сучасні інформаційні технології у перекладацькій діяльності. Навч. посібник для студ. гуманіт. фак. вищ. навч. закладів / М.Л. Ільченко – Х. : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2014. – 52 с.
4. Карабан В. І. Джеймс Мейс. Теорія і практика перекладу з української мови на англійську мову. – Вінниця ; Нова книга, 2003. – 606 с.
5. Корунець І.В. вступ до перекладознавства : підручник / І.В. Корунець. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 512 с.
6. Bonamy David. Technical English 1. Coursebook. – Pearson Longman, 2019. – 129 p.
7. Bowker, L. Computer-Aided Translation Technology : At Encyclopedia of Translation Studies / Ed. M. Baker. London : 2001. – 195 p.
8. Gerardus Blokdyk. Simplified Technical English A Complete Guide .– 5STARCOoks (September 29, 2019). – 306 p.
9. Kenny D. Teaching Machine Translation and Translation Practical Introduction. - University of Ottawa Press, 2002. –185 p.
10. Mark Ibbotson. Professional English in Use. Engineering : Technical English for Professionals. – Cambridge University Press, 2009. – 144 p.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://aviationweek.com>
2. <https://www.multitran.com/m.exe?a=5&s=DownloadFile>
3. <https://preply.com/en/blog/5-types-of-conditional-sentences-in-english/#scroll-to-heading-3>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=4H3-2smRJJY>
5. <https://grade.ua/uk/blog/tipy-uslovnih-predlozhenij-v-anglijskom/>